Źródła i materiały do Konkursu Wiedzy o Bożym Miłosierdziu

„Świadkowie Miłosiernego” • rok szkolny 2026/2027

Diecezja Sandomierska • peregrynacja wizerunku Jezusa Miłosiernego

Terminy i kategorie

Etap	Termin	Awans
Szkolny	Do 31.12.2026	Po 3 osoby ze szkoły z każdej kategorii
Dekanalny	24.02.2027	Po 1 osobie z dekanatu z każdej kategorii
Diecezjalny	07.04.2027, godz. 11.00	Instytut Teologiczny w Sandomierzu, ul. Mariacka 7

Kategoria I: klasy IV–VI SP. Kategoria II: klasy VII–VIII SP. Kategoria III: uczniowie szkół ponadpodstawowych.

Jak korzystać z materiałów

Najpierw sprawdź zakres swojej kategorii na kolejnych stronach. Kategoria II obejmuje także wskazane lektury kategorii I, a kategoria III – lektury I i II.

Przeczytaj pełne fragmenty źródłowe. Opracowania w tym pakiecie pomagają w nauce, ale nie zastępują lektury. Nie trzeba czytać całego Dzienniczka ani całych dokumentów papieskich.

W Biblii obowiązuje Biblia Tysiąclecia, wydanie V, tekst główny wskazanych wersetów. Nie wymaga się przypisów, wstępów, wariantów tekstu ani numeracji stron. Linki prowadzą do witryny wydawcy Pallottinum.

W Dzienniczku obowiązuje numeracja akapitów w wydaniu Zgromadzenia Sióstr Matki Bożej Miłosierdzia, Wydawnictwo Misericordia. Numery stron różnych wydań nie mają znaczenia.

W dokumentach papieskich obowiązują podane punkty polskiego tekstu na stronie Stolicy Apostolskiej. W biografiach obowiązują zamieszczone tu materiały F1, F2, S1 i S2 odpowiednio do kategorii, a nie całe zewnętrzne strony.

Pytania dotyczą znajomości i rozumienia treści. Nie wymagają ujawniania własnych praktyk religijnych ani osobistych doświadczeń.

Skróty: Dz. – Dzienniczek; DM – Dives in misericordia; H02 – homilia Jana Pawła II w Łagiewnikach z 17.08.2002; MV – Misericordiae vultus; MM – Misericordia et misera. Numery po skrótach oznaczają punkty, nie strony.

Kategoria I Klasy IV–VI szkoły podstawowej

Cel przygotowania: rozpoznać miłosierdzie w czynach Jezusa, poznać podstawy orędzia Faustyny i wskazać konkretne sposoby pomocy.

Dokładny zakres lektur

Źródło	Obowiązujący fragment
Pismo Święte	Łk 10,25–37; Łk 15,1–32; Łk 19,1–10; Mt 5,7; Mt 25,31–46; J 20,19–23.
Dzienniczek	47; 49; 163; 299; 476; 742; 1320; 1572.
Jan Paweł II	H02: punkty 1, 5 i 6 (wraz z aktem zawierzenia).
Franciszek	MV: punkty 1, 9 i 15.
Biografie	F1, F2 i S1 w niniejszym pakiecie. S2 nie obowiązuje w tej kategorii.

Co trzeba umieć

Opowiedzieć historię Samarytanina, trzech przypowieści z Łk 15 oraz spotkania z Zacheuszem. Rozpoznać postacie, ich decyzje i najważniejsze szczegóły.

Wyjaśnić dwa promienie i podpis obrazu; znać sens Koronki, Godziny Miłosierdzia i trzech sposobów miłosierdzia.

Rozróżnić osobę Faustyny, kapłana Sopoćki oraz malarza Kazimirowskiego. Znać podstawowe fakty z F1 i S1.

Wskazać konkretne uczynki wobec ciała i duszy. Rozumieć, że pomoc nie ogranicza się do słów ani do własnych znajomych.

Uczeń może odpowiadać własnymi słowami. Przy nazwach zgromadzeń należy zachować rozróżnienie między Siostrami Matki Bożej Miłosierdzia a Siostrami Jezusa Miłosiernego.

Kategoria II Klasy VII–VIII szkoły podstawowej

Obowiązuje cały zakres kategorii I oraz poniższe rozszerzenia. Nie wymaga się źródeł dodanych wyłącznie dla kategorii III.

Lektury dodane do zakresu kategorii I

Źródło	Rozszerzenie
Pismo Święte	Mt 18,21–35; Łk 18,9–14; Mk 2,1–12.
Dzienniczek	300; 687; 699; 1448. Razem z I: 12 wskazanych akapitów.
Jan Paweł II	DM: punkty 1–2, 5–6 i 14. H02 jak w kategorii I.
Franciszek	MV: dodatkowo punkty 3, 10, 13–14, 17 i 20–21. Łącznie: 1, 3, 9–10, 13–15, 17, 20–21.
Biografie	F1, F2 i S1, jak w kategorii I. S2 pozostaje poza zakresem.

Co trzeba umieć

Porównać faryzeusza i celnika. Wyjaśnić, dlaczego nielitościwy dłużnik postępuje niespójnie z otrzymanym darowaniem długu.

Powiązać uzdrowienie paralityka z władzą odpuszczania grzechów oraz J 20 z posługą pojednania.

Wyjaśnić, że ufność nie jest zgodą na trwanie w grzechu. Rozumieć zaproszenie do spowiedzi i Komunii w Dz. 699.

Odczytać przypowieść o synu marnotrawnym w świetle DM 5–6: godność człowieka, ojcostwo, powrót i nawrócenie.

Wyjaśnić, że przebaczenie nie oznacza pochwały zła ani rezygnacji z naprawienia szkody. Znać sens wzajemnego obdarowania w DM 14.

Rozumieć pielgrzymkę jako drogę nawrócenia, rolę sakramentu pojednania oraz relację miłosierdzia i sprawiedliwości w nauczaniu Franciszka.

Kategoria III Szkoły ponadpodstawowe

Obowiązuje zakres kategorii I i II oraz poniższe rozszerzenia. Wymagane jest rozumienie argumentu tekstu, nie tylko rozpoznanie słów.

Lektury dodane do zakresu kategorii II

Źródło	Rozszerzenie
Pismo Święte	Wj 34,5–9; Ps 103,1–18; Jon 3,1–10 i 4,1–11; Łk 6,27–38; Łk 7,36–50; J 8,1–11; J 19,31–37; Ef 2,1–10; Jk 2,1–17; Rz 12,9–21; 2 Kor 1,3–7.
Dzienniczek	1074 i 1588. Łącznie: 47; 49; 163; 299; 300; 476; 687; 699; 742; 1074; 1320; 1448; 1572; 1588.
Jan Paweł II	DM: dodatkowo 7–8, 12 i 15. Łącznie: 1–2, 5–8, 12, 14–15. H02: wszystkie punkty 1–6, łącznie z końcową modlitwą.
Franciszek	MV: dodatkowo punkt 2. Łącznie: 1–3, 9–10, 13–15, 17, 20–21. MM: wprowadzenie objaśniające tytuł oraz punkty 1–2 i 20–21.
Biografie	F1, F2, S1 oraz rozszerzenie S2.

Co trzeba umieć

Wyjaśnić Boże miłosierdzie w Starym Testamencie i opór Jonasza wobec ocalenia Niniwy.

Połączyć pierwszeństwo łaski w Ef 2 z koniecznością czynnej wiary w Jk 2. Rozumieć wezwanie do zwyciężania zła dobrem.

Wyjaśnić centralne miejsce krzyża i zmartwychwstania w objawieniu miłosierdzia. Odróżnić przebaczenie od pobłażliwości wobec krzywdy.

Porównać sakramentalny wymiar miłosierdzia z jego wymiarem społecznym. Rozróżnić Koronkę i Godzinę Miłosierdzia.

Wykazać, że peregrynacja i jubileusz prowadzą do trwałej kultury spotkania i pomocy; powiązać to z życiem Faustyny i Sopoćki.

Szkolny sprawdza rozumienie podstawowych relacji. Dekanalny wymaga interpretacji i porównania. Finał wymaga syntezy kilku źródeł i precyzyjnego uzasadnienia.

Mapa lektury biblijnej dla kategorii I i II

Czytaj cały wskazany fragment, a następnie odtwórz kolejność wydarzeń. Tabela pokazuje, na co zwracać uwagę; nie rozszerza zakresu o sąsiednie rozdziały.

Łk 10,25–37 • od kategorii I

Pytania uczonego w Prawie; droga rannego; reakcja przechodzących; opieka Samarytanina i dalsze zobowiązanie.

Otwórz rozdział w Biblii Tysiąclecia V

Łk 15,1–32 • od kategorii I

Owca, drachma i dwóch synów; szukanie, powrót, radość; reakcje ojca i starszego syna.

Otwórz rozdział w Biblii Tysiąclecia V

Łk 19,1–10 • od kategorii I

Zacheusz w Jerychu; spotkanie, gościna, dzielenie majątku i naprawienie krzywdy.

Otwórz rozdział w Biblii Tysiąclecia V

Mt 5,7 • od kategorii I

Błogosławieństwo miłosiernych i związana z nim obietnica.

Otwórz rozdział w Biblii Tysiąclecia V

Mt 25,31–46 • od kategorii I

Pomoc lub jej zaniechanie wobec potrzebujących; utożsamienie Jezusa z najmniejszymi.

Otwórz rozdział w Biblii Tysiąclecia V

J 20,19–23 • od kategorii I

Zamknięte drzwi; pokój, ręce i bok, posłanie, Duch Święty, odpuszczanie grzechów.

Otwórz rozdział w Biblii Tysiąclecia V

Mt 18,21–35 • od kategorii II

Pytanie Piotra; wielki i mały dług; brak wzajemności; przebaczenie z serca.

Otwórz rozdział w Biblii Tysiąclecia V

Łk 18,9–14 • od kategorii II

Kontrast modlitwy faryzeusza i celnika; pokora i usprawiedliwienie.

Otwórz rozdział w Biblii Tysiąclecia V

Mk 2,1–12 • od kategorii II

Wiara niosących, odpuszczenie grzechów i uzdrowienie jako znak władzy Jezusa.

Otwórz rozdział w Biblii Tysiąclecia V

Mapa rozszerzonej lektury biblijnej

Wszystkie poniższe fragmenty obowiązują tylko w kategorii III, obok tekstów poprzedniej strony.

Wj 34,5–9

Objawienie Mojżeszowi: miłosierdzie, cierpliwość i wierność Boga.

Otwórz tekst źródłowy

Ps 103,1–18

Wdzięczność za przebaczenie; obrazy odległości wschodu od zachodu oraz ojcowskiej troski.

Otwórz tekst źródłowy

Jon 3,1–10; 4,1–11

Nawrócenie Niniwy; niezgoda proroka; pytanie o prawo Boga do ocalenia miasta.

Otwórz tekst źródłowy

Łk 6,27–38

Miłość nieprzyjaciół, miłosierdzie na wzór Ojca, przebaczanie i hojność.

Otwórz tekst źródłowy

Łk 7,36–50

Kobieta w domu faryzeusza; darowanie długów jako obraz przebaczenia i miłości.

Otwórz tekst źródłowy

J 8,1–11

Oskarżyciele i kobieta: niepotępienie osoby połączone z wezwaniem do zmiany życia.

Otwórz tekst źródłowy

J 19,31–37

Przebity bok Chrystusa oraz krew i woda; kontekst obrazu miłosierdzia.

Otwórz tekst źródłowy

Ef 2,1–10

Inicjatywa łaski i miłości Boga; zbawienie jako dar; dobre czyny jako odpowiedź.

Otwórz tekst źródłowy

Jk 2,1–17

Godność ubogiego, miłosierdzie i sąd; potrzeba konkretnych owoców wiary.

Otwórz tekst źródłowy

Rz 12,9–21

Solidarność, pomoc nieprzyjaciołom, rezygnacja z zemsty, zwyciężanie zła dobrem.

Otwórz tekst źródłowy

2 Kor 1,3–7

Bóg pociesza, a otrzymana pociecha uzdalnia do wspierania innych.

Otwórz tekst źródłowy

Księga Jonasza rozdział 4 – dalszy ciąg lektury

Dzienniczek Mapa wybranych fragmentów

Skrót Dz. oznacza numer akapitu. Wpisy mają charakter doświadczenia duchowego św. Faustyny i należy je odczytywać w świetle Pisma Świętego i wiary Kościoła. Nie są dodatkową księgą Biblii.

Dz.	Od kategorii	Temat do odnalezienia w źródle
47	I	Wygląd Jezusa i polecenie namalowania obrazu z podpisem wyrażającym ufność.
49	I	Związek obrazu ze Świętem Miłosierdzia w niedzielę po Wielkanocy.
163	I	Modlitwa o przemianę sposobu patrzenia, słuchania, mówienia i pomagania.
299	I	Wyjaśnienie promieni przez wodę i krew oraz mękę Chrystusa.
300	II	Ufne zwrócenie się ludzkości ku Bożemu miłosierdziu.
476	I	Treść i sposób odmawiania Koronki: ofiarowanie Ojcu i prośba przez mękę Syna.
687	II	Zachęta do Koronki i obietnica miłosierdzia w godzinie śmierci.
699	II	Święto jako zaproszenie grzeszników do łaski; spowiedź i Komunia.
742	I	Trzy sposoby miłosierdzia i związek czci Boga z pomocą bliźnim.
1074	III	Ufnie przyjęta łaska oddziałuje także na innych ludzi.
1320	I	Modlitwa w chwili śmierci Jezusa przez rozważanie Jego męki.
1448	II	Sakrament pojednania ukazany jako miejsce odnowienia duchowego.
1572	I	Godzina 15.00; droga krzyżowa, kaplica lub krótka modlitwa zależnie od możliwości.
1588	III	Posłanie do ludzkości z orędziem miłosierdzia i uzdrowienia.

Dzienniczek – oficjalna strona Zgromadzenia Sióstr Matki Bożej Miłosierdzia

Bezpośrednie odnośniki do każdego wskazanego akapitu:

47 • 49 • 163 • 299 • 300 • 476 • 687 • 699 • 742 • 1074 • 1320 • 1448 • 1572 • 1588 •

Do nauki: po przeczytaniu wpisu zapisz jedną myśl i jedno działanie, do którego prowadzi. Rozróżniaj modlitwę Koronką, którą można odmawiać o różnych porach, od Godziny Miłosierdzia związanej z godziną śmierci Chrystusa.

Materiały biograficzne F1 F2 S1 S2

F1 Święta Faustyna Kowalska

Helena Kowalska urodziła się 25 sierpnia 1905 r. w Głogowcu, w parafii Świnice Warckie. Jej rodzicami byli Marianna i Stanisław. 1 sierpnia 1925 r. wstąpiła do Zgromadzenia Sióstr Matki Bożej Miłosierdzia; otrzymała imię Faustyna. Pracowała m.in. jako kucharka, ogrodniczka i furtianka. W głoszeniu orędzia miłosierdzia wspierali ją spowiednicy: ks. Michał Sopoćko w Wilnie i o. Józef Andrasz SJ w Krakowie. Zmarła 5 października 1938 r. w Krakowie-Łagiewnikach, mając 33 lata. Jan Paweł II beatyfikował ją 18 kwietnia 1993 r. i kanonizował 30 kwietnia 2000 r. Jej życie pokazuje związek modlitwy, zwykłych obowiązków, zaufania Bogu i troski o innych.

Źródło F1 – biografia na stronie Zgromadzenia

F2 Dzienniczek

Faustyna zapisywała doświadczenia duchowe w Dzienniczku. Do spisywania przeżyć zobowiązał ją ks. Sopoćko. Zapisy służą poznaniu jej drogi duchowej i przekazanego orędzia. W konkursie obowiązują wyłącznie wybrane numery. Autorką zapisków jest Faustyna; Sopoćko był ich duchowym opiekunem, a nie zastępczym autorem.

Źródło F2 – historia Dzienniczka

S1 Błogosławiony Michał Sopoćko

Ks. Michał Sopoćko był spowiednikiem i kierownikiem duchowym Faustyny w Wilnie od 1933 r. Pomagał rozeznawać jej doświadczenia, polecił ich zapisywanie i wspierał przekazywanie orędzia. Dzięki jego staraniom Eugeniusz Kazimirowski namalował w Wilnie w 1934 r. pierwszy obraz Jezusa Miłosiernego według wskazań Faustyny. Sopoćko badał temat miłosierdzia i publikował o nim. Współtworzył Zgromadzenie Sióstr Jezusa Miłosiernego – inne niż zgromadzenie Faustyny. Od 1947 r. pracował w Białymstoku. Zmarł tam 15 lutego 1975 r. Jego beatyfikacja odbyła się w Białymstoku 28 września 2008 r.

Źródło S1 i S2 – życiorys na stronie Sióstr Jezusa Miłosiernego

S2 Rozszerzenie dla szkół ponadpodstawowych

Sopoćko przyjął święcenia 15 czerwca 1914 r. Pracował jako duszpasterz i kapelan wojskowy; studiował w Warszawie, gdzie uzyskał doktorat. W 1927 r. został ojcem duchownym seminarium w Wilnie. Habilitował się w 1934 r. w dziedzinie teologii pastoralnej i prowadził pracę dydaktyczną. W czasie wojny pomagał prześladowanym, w tym Żydom. Unikając aresztowania, ukrywał się w Czarnym Borze pod Wilnem. Jego posługa łączyła formację, naukę, roztropne rozeznawanie i praktyczną pomoc.

Nauczanie papieży Przewodnik po tekstach

Jan Paweł II

DM – encyklika Dives in misericordia z 30 listopada 1980 r. Tytuł oznacza „Bogaty w miłosierdzie”. Czytając wskazane punkty, śledź rolę Chrystusa w objawieniu Ojca, przywracanie godności człowiekowi oraz znaczenie czynnej miłości i przebaczenia.

DM – pełny polski tekst na stronie Stolicy Apostolskiej

Punkty	Pytania pomocne w lekturze
1–2	W jaki sposób Chrystus objawia Ojca?
5–6	Jak ojciec odnosi się do syna po jego upadku? Czy miłosierdzie poniża?
7–8	Co odsłaniają krzyż i zmartwychwstanie?
12	Dlaczego sama idea sprawiedliwości wymaga miłości?
14–15	Jak pomagać bez upokorzenia? Co pozostaje do naprawienia po przebaczeniu? Dlaczego Kościół modli się o miłosierdzie?

H02 – homilia w Krakowie-Łagiewnikach z 17 sierpnia 2002 r. wraz z aktem zawierzenia. Zwróć uwagę na nadzieję, pokój, troskę o godność i powierzone słuchaczom zadanie świadectwa. W modlitwie końcowej papież obejmuje świat i każdego człowieka.

H02 – homilia i akt zawierzenia świata

Franciszek

MV – bulla Misericordiae vultus z 11 kwietnia 2015 r., ogłaszająca Nadzwyczajny Jubileusz Miłosierdzia. Śledź przejście od objawienia Ojca w Jezusie do codziennego przebaczenia, uczynków miłosierdzia, nawrócenia i sakramentu pojednania.

MV – pełny polski tekst bulli

MM – list apostolski Misericordia et misera z 20 listopada 2016 r. Wprowadzenie nawiązuje do św. Augustyna i spotkania Jezusa z kobietą pochwyconą na cudzołóstwie. W punktach 20–21 znajdź sens kultury miłosierdzia i ustanowienia Światowego Dnia Ubogich w XXXIII niedzielę zwykłą.

MM – pełny polski tekst listu

Granice lektury określają strony kategorii I–III. Materiały, przypisy i dokumenty przywołane wewnątrz papieskich tekstów nie stają się przez to osobnymi lekturami konkursowymi.